

Національний фармацевтичний університет

Затверджую

Ректор НФаУ

_____Черних В.П.

“___” _____ 20__ р.

ПОЛОЖЕННЯ

про відкритий «Електронний Архів Національного фармацевтичного університету»

Electronic Archive of National University of Pharmacy Електронний архів Національного фармацевтичного університету

1. Загальні положення та терміни

1.1. Положення про Електронний Архів Національного фармацевтичного університету (далі Електронний Архів НФаУ) визначає основні поняття, склад, призначення та завдання і регламентує основні засади організації та управління Електронним Архівом університету.

1.2. Основні терміни:

- **Автор** – фізична особа, яка своєю творчою працею створила твір і якій належать майнові права інтелектуальної власності на нього відповідно до Цивільного кодексу України, Закону України «Про авторське право та суміжні права», іншого закону чи договору.

- **Твори** – створені авторами у результаті творчої діяльності за особистою ініціативою, на замовлення чи в порядку виконання службових обов’язків: письмові твори – книги, брошури, статті, конспекти лекцій, аналітичні огляди, звіти, презентації тощо; ілюстрації, карти, плани, ескізи; аудіовізуальні твори; фотографічні твори; інші твори, представлені в цифровій формі, яку може зчитувати комп’ютер (ст. 433 Цивільний кодекс України, ст. 8 Закону України «Про авторське право і суміжні права»).

- **Електронний архів (або репозиторій)** - це місце, де зберігаються і підтримуються різні дані в електронному вигляді.

- **Інституційний архів відкритого доступу** – мережевий сервіс зі зберігання, систематизації та поширення творів у цифровому вигляді, що надається установою її працівникам та іншим зацікавленим особам.

- **Відкритий доступ (ВД)** - розміщення у мережі Інтернет матеріалів, доступ до яких дозволений правовласниками. Технічне здійснення доступу всім охочим надається у будь-який час і без обмежень.

- **Договір приєднання** – договір, умови якого встановлені Національним фармацевтичним університетом (далі Університетом), і який може бути укладений лише шляхом приєднання автора до договору в цілому. Автор не може запропонувати свої умови договору (п.1 ст.634 Цивільного кодексу України).

- **Особисті немайнові права** автора включають право авторства, право на ім'я, право на недоторканність твору, право на обнародування твору.

- **Виключне право** - це майнове право. Виключне право може належати одному або декільком фізичним чи юридичним особам (правовласникам). Правовласник може на свій розсуд вирішувати або забороняти іншим особам використання результату

інтелектуальної діяльності.

- **Службовий твір**— твір, створений автором у порядку виконання службових обов'язків відповідно до службового завдання чи трудового договору (контракту) між ним і роботодавцем. Авторські права на службові твори згідно з контрактом і чинним законодавством належать роботодавцю.

- **Депозитор** - особа, яка у встановленому порядку та на законних правах розміщує дані статей та публікацій до репозиторію НФаУ.

1.3. Електронний Архів Національного фармацевтичного університету (далі Електронний Архів НФаУ) - це інституційний електронний архів, що накопичує документи наукового, освітнього та методичного призначення, створені працівниками будь-якого структурного підрозділу Національного фармацевтичного університету, аспірантами чи студентами університету, а також надає до них постійний безкоштовний повнотекстовий доступ через Інтернет. Електронний Архів Національного фармацевтичного університету є частиною загальної електронної колекції НФаУ.

1.4. Електронна адреса репозиторію в Інтернеті: <http://dspace.ukrfa.kharkov.ua>

1.5. Назва архіву Електронного Архіву Національного фармацевтичного університету англійською мовою Electronic Archive of National University of Pharmacy eaNUPh.

1.6. Електронний Архів формується та функціонує відповідно до наступних документів:

- Положення про Електронний архів Національного фармацевтичного університету;

- Наказ міністерства освіти і науки України “Про затвердження Положення про електронні наукові фахові видання”(№ 768/431/547 від 30.09.04р.)

- Закон України “Про авторське право і суміжні права” (№ 3792-VII від 23.12.1993), що встановлює авторське право на комп’ютерні програми для ЕОМ, електронні видання, бази даних, літературні письмові твори;

- Закон України “Про Національну програму інформатизації” (№ 74/98-ВР від 04.02.1998);

- Закон України “Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007 – 2015 роки” (№ 537-V від 09.01.2007).

- Закон України “Про електронні документи та електронний документообіг”), який поширюється на відносини, що виникають у процесі створення, відправлення, передавання, одержання, зберігання, використання електронних документів;

- Закон України “Про захист інформації в автоматизованих системах”, який встановлює основи регулювання правових відносин щодо захисту інформації в автоматизованих системах за умови дотримання права власності громадян України на інформацію та права доступу до неї (№ 80/94-ВР від 05.07.1994);

2. Призначення, мета та завдання, функції відкритого Електронного Архіву:

2.1. Основне призначення Електронного Архіву НФаУ – накопичення, систематизація та зберігання в електронному вигляді інтелектуальних продуктів університетської спільноти, надання відкритого доступу до них засобами Інтернет-технологій, поширення цих матеріалів у середовищі світового науково-освітнього товариства.

2.2. Мета та завдання Електронного Архіву НФаУ:

- Забезпечити місце і спосіб централізованого і довготривалого зберігання в електронному вигляді повних текстів творів.

- Створити надійну і доступну систему обліку публікацій наукових робіт кафедр

Університету і окремих працівників.

- Сприяти зростанню популяризації університету шляхом представлення його наукової продукції у глобальній мережі Інтернет.
- Збільшити цитованість наукових публікацій працівників Університету шляхом забезпечення вільного доступу до них за допомогою Інтернету.

2.3. Відкритий Електронний Архів НФаУ, орієнтований на науковців, викладачів, аспірантів та студентів та виконує такі функції:

- навчальну, що спрямована на сприяння навчальному процесу
- наукову, що спрямована на сприяння науково-дослідницькому процесу
- довідково-інформаційну, що спрямована на задоволення інформаційних запитів з різних галузей знань
- поповнення бібліотечного фонду оригінальними електронними документами та електронними копіями друкованих видань та їх збереження.

3. Управління відкритим Електронним Архівом НФаУ

3.1. Загальне управління Електронним Архівом НФаУ здійснює Координаційна рада, до складу якої входять Проректор з наукової роботи, директор бібліотеки, директор комп'ютерного центру, завідувач відділу інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення, провідний програміст бібліотеки.

3.2. Бібліотека Національного фармацевтичного університету виступає координатором і основним виконавцем процесу створення відкритого Електронного Архіву.

3.3. Технічну та програмну підтримку, працездатність програмних засобів забезпечує комп'ютерний центр університету і відділ інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення бібліотеки.

3.4. Збереження електронних документів в Електронному Архіві забезпечує відділ інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення бібліотеки.

3.5. Усі суперечливі питання щодо включення або вилучення документів із Електронного Архіву, коло осіб, які можуть розміщувати свої документи, перелік документів і порядок їх розміщення вирішує Координаційна Рада.

За потребою до роботи з університетським відкритим Архівом долучаються працівники будь-якого відділу бібліотеки або комп'ютерного центру університету, завідувачі кафедр.

4. Структура відкритого Електронного Архіву НФаУ

4.1 Основні розділи та колекції Електронного Архіву:

- Автореферати та дисертації
- Звіти та плани НФаУ та окремих підрозділів
- Матеріали конференцій, з'їздів
- Мультимедійні ресурси
- Періодичні видання НФаУ
- Персональні колекції
- Підрозділи НфаУ
- Студентське наукове товариство

4.2. За видами електронних ресурсів Електронний Архів не має обмеження. Це можуть бути будь-які електронні текстові дані, електронні числові дані, електронні картографічні дані, електронні зображення (відео, презентації), електронні звукові дані, електронні інтерактивні мультимедіа.

4.3. Хронологічні рамки для відкритого Архіву не встановлюються.

5. Принципи створення і функціонування відкритого Електронного Архіву НФаУ

5.1. Відкритий Електронний Архів Університету є універсальним за змістом науковим зібранням.

5.2. Електронний Архів НФаУ є веб-орієнтована, кумулятивна та постійна база даних (цифрових копій документів), що визначені однією організацією – Університетом.

5.3. Архів створюється за допомогою програмного забезпечення відкритого доступу DSpace, розробки Массачусетського технологічного інституту, що підтримує протокол обміну метаданими OAI-PMH (Open Access Initiative Protocol for Metadata Harvesting), дозволяючи тим самим інтегрувати відкритий Електронний Архів у міжнародні реєстри ROAR та OpenDOAR .

5.4. Електронний Архів поповнюється документами шляхом самоархівування твору автором. Для отримання можливості самоархівування автори повинні зареєструватись та отримати відповідні права для роботи. Після реєстрації авторів надаються права депозитора.

5.5. Депозитором може бути як автор, так і уповноважений працівник бібліотеки. За бажанням автора його роботу може розміщувати в Електронному Архіві депозитор-бібліотекар. При цьому автор надає у бібліотеку електронну версію роботи в будь-якому форматі, що читається машиною, набір ключових слів трьома мовами: українською, російською та англійською, та анотація.

5.5. Підтримуються всі файлові формати, в яких створені ресурси. Однак, рекомендуються для використання певні формати у кожному з видів:

Формати, що рекомендуються для застосування, при розміщенні матеріалів		
Матеріал	Назва формату	Розширення
Текст	Adobe PDF, MicrosoftWord, DJVU	pdf, doc, djvu
Презентація	Microsoft Powerpoint	ppt
Таблиці	Microsoft Excel	xls
Зображення	JPEG, GIF	jpg, gif
Аудіо	WAV, MP3	wav, mp3
Відео	MPEG	mpeg, mpg, mpe

5.6. Роботи аспірантів і студентів можуть бути розміщені за наявності рекомендації наукового керівника або науковим керівником самостійно, який реєструється у Архіві і підтверджує свою рекомендацію, або бібліотекарем-депозитором за поданням наукового керівника.

5.7. На прохання автора електронна публікація вилучається з відкритого доступу.

5.8. Якщо кафедра, наукова рада факультету визнають низький рівень роботи, що представлена автором в Електронному Архіві, Координаційна рада дає доручення адміністратору Електронного Архіву вилучити цей документ.

5.9. Публікації, що передаються у відкритий Архів, забезпечуються заголовками, прізвищами авторів, анотацією (якщо вона є) мовою оригіналу та ключовими словами українською, російською та англійською мовами.

6. Авторський договір

6.1. Права та обов'язки сторін

6.1.1. Відкритий доступ до Електронного Архіву не віднімає авторського права. Особисті немайнові права автора не відчужувані і зберігаються за ним незалежно від способу публікації. Виключне право на твір автор реалізує, добровільно ухвалюючи рішення про подання своєї публікації в Інтернет і підтверджуючи це у Авторському договорі в електронному вигляді.

6.1.2. Твір не може бути розміщений у Електронному Архіві, якщо він порушує права людини на таємницю її особистого та сімейного життя, завдає шкоду громадському порядку, здоров'ю та моральному стану особистості, містить інформацію, що охороняється державою.

6.1.3. Твір може бути включений до Електронного ресурсу лише після отримання підписаного Авторського договору.

6.1.4. Підписуючи Авторський договір автор передає Університету на безоплатній основі невиключні права на використання твору:

- на внесення твору у базу даних Електронного Архіву НФаУ ;
- на відтворення твору чи його частин у електронній формі, не змінюючи її змісту;
- на виготовлення електронних копій твору для постійного архівного зберігання;
- на використання твору без одержання прибутку та на виготовлення його копій для некомерційного розповсюдження;
- на надання електронних копій твору для відкритого доступу в мережі Інтернет.
- на конвертування електронної версії наукових статей у формат, що використовується в репозиторії.

6.1.5. У Авторському договорі автор підтверджує, що розміщуючи роботу в Електронному Архіві він не порушує прав третіх осіб (інших авторів або видавництв).

6.1.6. Авторським договором автор підтверджує, що на момент розміщення твору в Електронному Архіві лише йому належать виняткові майнові права на твір, що вони ні повністю, ні частково нікому не передані (не відчужені), що майнові права на твір ні повністю, ні в частині не є предметом застави, судового спору або претензій з боку третіх осіб.

6.1.7. Автор несе всі види відповідальності перед третіми особами, що заявили свої права на твір, відшкодовує Університету всі витрати, спричинені позовами третіх осіб про порушення авторських та інших прав на твір.

6.1.8. У випадку, коли твір створено у співавторстві, кожний з авторів приймає умови цього договору розміщуючи такий твір в Електронному Архіві НФаУ.

6.1.9. Автор зберігає за собою право використовувати самостійно чи передавати аналогічні права на використання твору третім особам.

6.1.10. Авторський договір може бути розірваний на вимогу автора, якщо він позбавляється майнових прав на твір, які мав на момент розміщення твору в Електронному Архіві НФаУ відкритого доступу, а також якщо договір містить інші умови, обтяжливі для автора. Тоді він за допомогою адміністратора вилучає роботу з відкритого архіву.

6.1.11. Видавцям енциклопедій, енциклопедичних словників, періодичних збірників, збірників наукових праць, газет, журналів та інших періодичних видань належать виключні права на використання таких видань у цілому. Видавець має право за будь-якого використання таких видань зазначати в них своє ім'я або вимагати такого зазначення.

6.1.12. Автори творів, включених до таких видань, зберігають виключні права на використання своїх творів незалежно від видання в цілому, якщо інше не передбачено авторським договором.